

Jog-bíróság

Kúriai munkacsoport: sikeres a reintegrációs őrizet

Budapest, 2018. szeptember 25., kedd (MTI) - Sikeresnek tartja a reintegrációs őrizetet a Kúria joggyakorlat-elemző munkacsoportja, amely szerint mivel a jogintézmény lényege a munkavégzés lehetőségének biztosítása, az elítéltet nem lehet elzárni ettől a lehetőségtől, még például a váltott műszakú munka esetében sem.

Feleky István kúriai bíró, a büntetés-végrehajtás bírói gyakorlatát és különösen a reintegrációs őrizetet vizsgáló kúriai munkacsoport vezetője egy keddi budapesti háttérbeszélgetésen elmondta: az elemzés során összesen 3522 büntetés-végrehajtási (bv.) ügyet vizsgáltak meg. Mint mondta, mintegy 18 ezer fogvatartottat érint a bv bírászkodás (például a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának megváltoztatása, feltételes szabadságra bocsátás, reintegrációs őrizet elrendelése és megszüntetése). Emellett indokolt volt áttekinteni, hogyan alkalmazzák a bíróságok az új szabályokat, mindenekelőtt a reintegrációs őrizetet.

A joggyakorlat-elemző munkacsoport összefoglalója szerint a törvényszékekre érkező bv ügyek száma 2012-2016 között évente 30 ezer körül volt, 2017-ben azonban már 67 ezer ilyen ügy érkezett a bíróságokra, közülük 17 ezret nem sikerült befejezni. Ezen belül tavaly 2975 ügy reintegrációs őrizettel kapcsolatban érkezett, közülük 2876-ot be is tudtak fejezni, és 7730 ügy érkezett kártalanítással összefüggésben, közülük azonban csak 2301-et fejeztek be. A reintegrációs őrizet eredményességére utal, hogy 2017-ben mindössze 73 megszüntetésre irányuló ügy érkezett a bíróságokra.

Feleky István közölte: a joggyakorlat-elemzés alapján elmondható, hogy az új jogintézmények vetettek ugyan fel értelmezési kérdéseket, de várhatóan belátható időn belül képesek lesznek a kívánatos jogegységet biztosítani.

Példaként említette, hogy nem volt egységes a bíróságok gyakorlata a kártalanítással kapcsolatban. A kártalanítás jogintézményét az Emberi Jogok Európai Bírósága előtti és a hazai polgári jogi perlés kiváltására szánta a jogalkotó, de az egyes törvényszékek között nem volt összhang abban a kérdésben, hogy jár-e a kártalanítás akkor, ha a jogszabályban előírt 4 négyzetméter biztosították ugyan az elítéltnak, ám a fogvatartottat igazolhatóan egyéb elhelyezési sérelem érte (például nem volt elkülönített illemhely). Felek István hangsúlyozta: a munkacsoport álláspontja szerint egyértelmű, hogy amennyiben biztosított a személyenként 4 négyzetméter, a kapcsolódó sérelmes elhelyezési körülmények nem alapoznak meg kártalanítást. Ha azonban a jogszabályban előírt terület nem biztosított, az önmagában megalapozza a kártalanítást, és ekkor értékelendők a kapcsolódó elhelyezési sérelmek is.

Vizsgálták a 2015 nyarán bevezetett reintegrációs őrizet alkalmazásának gyakorlatát is. A jogintézmény a társadalomra kevésbé veszélyes bűnelkövetőknek teremtett lehetőséget arra, hogy a szabadságvesztésükből legfeljebb egy évet - elektronikus nyomkövető alkalmazásával - az általuk megjelölt, büntetés-végrehajtási bíró által kijelölt ingatlanban tölthessék. Megállapították: a reintegrációs őrizet csökkenti a büntetés-végrehajtási intézetek zsúfoltságát, ugyanakkor alkalmas a fogvatartottak társadalmi visszailleszkedésének elősegítésére.

A reintegrációs őrizet lényege a munkavégzés lehetősége, hiszen ez szolgálja elsődlegesen a visszailleszkedést a társadalomba, mert felelősségteljes életvitelt alakít ki, és legális jövedelmet biztosít az elítélt (és családja) részére. A munkacsoport szerint ezért általában nem lehet az elítéltet elzárni a különféle ütemezésű (például váltott műszakú vagy 24 órás) munkavégzéstől sem, így adott esetben akár naponta is elhagyhatja a fogvatartott a lakhelyét - mondta a **kúriai** bíró.

Úgy látják ugyanakkor, hogy a jogalkalmazás ambivalens abban a kérdésben, miként viszonyul a reintegrációs őrizet a szabadságvesztés tényleges letöltéséhez és a feltételes szabadsághoz. Javaslatot tettek a reintegrációs őrizet esetleges kiváltására, mert az természetében mintegy feltételes szabadság, és beolvasztható lenne a tényleges feltételes szabadság rendszerébe, úgy, hogy a bv. bíró a perbírói döntéstől eltérve, kedvezőbben dönthessen a feltételes szabadságra bocsáthatóságról, illetőleg annak esedékességéről. Ez meglátásuk szerint jótékonyan hathat az elítélt magatartására.

A joggyakorlat-elemző munkacsoport összefoglaló véleménye elérhető a http://lb.hu/sites/default/files/joggyak/osszefoglalo_velemeney_8.pdfoldalon.

bGK \ bki \ bzt

MTI 2018. szeptember 25., kedd 16:17